

umri wa mwanachizi wa shule ya wote wakiwa wanafunzi wa shule ya msingi Matala. Kwa mujibu wa Kamanda Maigwa,

Mbali na sababu hiyo, Kamanda huyo alitaja sababu nyingine kuwa ni baadhi kuogelea kwenye mito ambayo

Jaro, Simon Maigwa

zote, wakati wa zoezi la upandaji wa miti Kituo cha Afya Mwanya Tarafa ya Olboloti akisema ni hatari kuvuka mito iliyojaa maji.

"Ninavyo vyombo vyangu vya usala-

Imeandikwa na Daniel Mjema na Janet Joseph (Moshi), Susan Uhinga (Tanga) na Mohamed Hamad Kiteto

Kuhamisha wauza samaki Moshi ngoma nzito

Daniel Mjema, Mwananchi
dmjema@mwananchi.co.tz

Moshi. Wafanyabiashara wa samaki na matunda katika soko la Manyema mjini Moshi, wameto-fautiana kuhusu uamuzi wa Serikali kuwahamishia soko la Pasua huku baadhi wakiafiki na wengine wakipinga.

Meya wa Manispaa ya Moshi, Juma Raibu alilazimika kujitokeza hadharani na kueleza upangaji wa wafanyabiashara si matakwa yake, bali ni utelekezaji wa maagizo ya Rais na yeye ni miongoni mwa watekelezaji.

Suala la kuwahamisha wafanyabiashara hao kwenda soko la Pasua mjini Moshi linapingwa na baadhi ya wafanyabiashara wakidai soko hilo si rafiki kwa biashara.

Tayari Mkuu wa Mkoa wa Kili-manjaro, Stephen Kigaigai aliingilia kati sakata hilo na kuweka msimamo wa Serikali kuwa ni lazima wafanyabiashara hao waende katika soko la Pasua.

Baadhi ya wafanyabiashara wa samaki walisikika wakidai kuwa kama Serikali itawalazimisha, hawatakwenda na watauzi sama-

Wafanyabiashara wa samaki wakiendelea kuwahudumia wateja katika soko la Manyema, licha ya kutakiwa kuondoka na kuhamia soko la Pasua kupisha ujenzi wa soko la kisasa. Picha na Dionis Nyato

ki kwa siri eneo la Fonga Geti au kuwaelekeza wateja wao kwa simu walipo au wao wawafuate walipo.

Meya Moshi afunguka

Pamoja na msimamo huo, baadhi ya wafanyabiashara katika soko la Manyema walimshikia bango Meya Raibu, hali iliyomfanya ajitokeza na kusema anasakamwa kwa sababu ya utendaji kazi wake

haupendezi baadhi ya wenzake.

"Februari 22, 2022 nimeona baadhi ya wafanyabiashara wa samaki katika soko la Manyema waliandamana hadi ofisi ya CCM Moshi mjini wakipinga uamuzi wa Serikali wa kuwahamishia soko la Pasua ambalo lina miundombinu yote.

"Ninafahamu kuna baadhi ya wafanyabiashara na viongozi wa CCM wako nyuma ya hili kwa saba-

"Mwanzo nilikuwa na wasiwasi, lakini baada ya kulitembelea nimeona liko vizuri. Kama wafanyabiashara wote tukihamia biashara itachanganya kwa sababu wateja watatufuata."

Christina Daud

bu wana maslahi yao pale Manyema. Uamuzi huu si wa meya, bali ni wa baraza la madiwani Manispaa ya Moshi," alisema na kungeza:

"Namshukuru RC kwa kuingilia kati hili na kulieleza vizuri kwa vile yalikuwa ni maamuzi ya vikao halali na makabrasha yapo. Baada ya kauli ya RC tayari wafanyabiashara wa samaki wameenda Pasua na kuanza kujiandikisha."

Nasibu Mariki, Diwani wa Koleni ambaye pia ni mwenyekiti wa Kamati ya Mipango Miji na Ardhi, alisema suala la kuwahamishia wafanyabiashara hao ni uamuzi wa baraza la madiwani na si uamuzi wa mtu mmoja. Mwenyekiti wa Kamati ya Huduma za Jamii ya Halmashauri hiyo ambaye pia ni

Diwani wa Mji mpya, Abuu Shayo alisema kamati ya usalama ya wilaya ilishatembelea soko hilo na kujiridhisha ni bora na safi.

Wafanyabiashara watofautiana

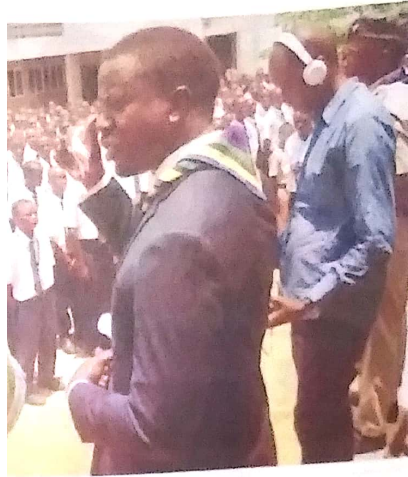
Christina Daud, alisema baada ya kutembelea soko la Pasua na kujionea miundombinu, wasiwasi aliokuwa nao umeondoka, hivyo kuwaomba wenzake wasipinge kabla ya kuona.

Kauli hiyo iliungwa mkono na Rajabu Balozi aliyesema amejiridhisha na miundombinu na mazingira ya soko hilo na alishajiandikisha kuomba kupatiwa kizimba cha kuuzia samaki.

Hata hivyo, Joseph Martin alidai biashara katika soko la Pasua ni ngumu na itakuwa usumbufu na gharama kwa wateja kupanda daladala zaidi ya mbili na kwamba hata meya alifungua biashara ya M-pesa ikamshinda.

Mfanyabiashara mwingine, Twaha Sadiki alihoji kwanini wafanyabiashara wa samaki ndio wanaosumbuliwa na kueleza huo ni uhamisho wa saba tangu aanze biashara hiyo.

a neno Kibaha

ya Rais (Tamisemi), Innocent Bashungwa akizungum-
Shule ya sekondari ya wavulana ya Kibaha ambayo iko
mu Kibaha, wakati wa ziara yake iliyofanyika mkoani

yi kama shirika
ngea mazingira
kuwafundisha
aasisi nyingine
isaicha"alisema
a.
ingine ambazo
uzifanyia kazi-
na kuwaweka
shi wahitimu
kulingana na

taaluma zao kwa kujenga mae-
neo ambayo watakuwa na uwezo
wa kuyafanyia kazi, huku hal-
mashauri zikiwawezesha katika
mikopo ya asilimia 10.

"Hao watu wa nchi za Nordic
waliotusaidia kipindi shirika hili
linaanzishwa naweza kuwaita
waje watusaidie ili tufike mbali
zaidi kikubwa anzeni," alisema.

aka mchakato ni kwa wazee

13

nbaio Sera ya Wazee
i na Serikali.

nasikini pamoja
zee, lakini kama
o katika hatua za
isha inakua na
wa pensheni kwa

i la pensheni kwa
ni muhimu sana
atika nchi nyingi
cwa katika she-
linatekelezwa na
pa Tanzania kwa
wa Zanziba tayari
aji umeanza na
a miaka zaidi ya
ambapo wazee
miaka 70 hup-
sheni kila mwezi,
ata huko Bara
hilo linahitajika
la ya wazee wetu
"alisema
nua kuwa tayari

Bunge baada ya kupit-
ishwa kwa sera ya wazee
ya mwaka 2003, lilisha-
jadili suala la pensheni
kwa wazee na kuipitisha
na kilichobaki na wizara
kushirikiana na Bunge
kupata miongozo itakay-
owasaidia kutengeneza
kanuni kuwzesha wazee
hapa nchini kuanza kunu-
faika na mpango huo wa
pensheni.

Mkurugenzi mkuu wa
shirika hilo hapa nchini
Smart Danieli licha ya kui-
shukuru Serikali kwa hat-
ua kubwa iliyofikia katika
jitihada za kuhakikisha
inawasaidia wazee hapa
nchini, alisisitiza kuhusi-
ana na suala la kipato kwa
wazee.

Danieli alisema kutokana
na changamoto mbalim-
bali wanazokumbana nazo
wazee hapa nchini ni wazi
suala la pensheni linahita-
jika kwa haraka.

Kiwanda cha ngozi chaanza

Mwandishi Wetu, Mwananchi

Kilimanjaro. Waziri wa Nchi
Ofisi ya Waziri Mkuu anayes-
hughulikia Kazi, Vijana, Ajira
na Wenye Ulemavu Profe-
sa Joyce Ndalichako ame-
pongeza uwekezaji kati ya
Mfuko wa Hifadhi ya Jamii
kwa Watumishi wa Umma
(PSSSF) pamoja na Jeshi la
Magereza Tanzania kwa hat-
ua nzuri ya ukamilishaji wa
kiwanda cha uzalishaji bid-
haa za ngozi cha Kilimanjaro.

Waziri Ndalichako alitoa
pongezi hizo Februari majuzi
baada ya kupokea taarifa ya
maendeleo ya utekelezaji wa
mradi wa ujenzi wa kiwanda
hicho wakati alipokitembe-
lea kwa lengo la kukagua
maendeleo na kuangalia
namna ya uzalishaji wa bid-
haa unavyofanyika

"Kiwanda kimefikia hatua
nzuri na mashine zote zime-
shafika, hatua inayoendelea
ni kuziunganisha mashine
hizo ili uzalishaji uendelee
kufanyika. Viatu vinavyoten-
genezwa hapa ni vizuri na
wanatengeneza viatu vyenye
mitindo ya aina mbalimbali,"
alisema Profesa Ndalichako.

Aliongeza kuwa, uwepo wa
kiwanda cha bidhaa za ngozi
cha Kilimanjaro, utachangia
kwa kiasi kikubwa kupungu-
za tatizo la ajira nchini mara
tu baada ya kukamilika kwa
kiwanda hicho.

"Kiwanda kina uwezo wa
kuajiri watu zaidi ya 10,000
ambapo ajira za moja kwa
moja ni 3,000 pamoja na ajira
zaidi kwa Watanania kuto-
kana na fursa mbalimbali
zitatakazo kuwepo kiwanda
hapo," alisema

Aidha, Waziri Ndalicha-
ko aliwasilhi watendaji wa
kiwanda hicho kuhakikisha
malengo ya uzalishaji katika
kiwanda, yanazingatiwa ili
fedha zilizowekezwa zitu-
mike kwa matokeo yaliyoku-
sudiwa.

Sambamba na hayo ali-
pongeza uongozi wa Chuo
cha VETA pamoja na Taasisi
ya Teknolojia Dar es salaam
(DIT) kwa kutoa mafunzo
bora kwa vijana ya uten-
genezaji wa bidhaa za ngozi,
huku akibainisha kuwa vijana
wanaotoka katika vyuo hivyo
wamekuwa watengenezaji
wazuri wa viatu.

Naye Mkurugenzi mtend-
aji wa Kiwanda cha bidhaa
za Ngozi cha Kilimanjaro,
Mhandisi Masud Omary
alieleza kuwa menejimenti
ya kiwanda hicho imejipanga
kuendelea kukuza masoko
ya bidhaa zinazozalishwa
kiwandani hapo, ili kuhama-
sisha wananchi kimunua bid-
haa hizo. Pia alieleza juhudi
zinazofanywa na kiwanda
katika kukuza soko la bidhaa
nje ya nchi.

Madiwani sasa wataka elimu alama za mifugo

Na Shaban Njila, KAHAMA

MADIWANI wa Halmashauri ya Ushetu wilayani Kahama mkoani Shinyanga wameishauri serikali kupitia idara ya mifugo kutoa elimu kwa wafugaji juu ya umuhimu wa alama katika mifugo yao.

Wameitaka elimu hiyo kabla ya kuanza zoezi la kuweka mifugo alama za hereni ili kuleta ufanisi na tija katika utekelezaji wa agizo hilo.

Hayo yalibainisha na madiwani wa halmashauri hiyo katika kikao cha robo ya pili ya mwaka wa fedha 2022/23 kilichokuwa kinajadili taarifa mbalimbali za maendeleo, ikiwamo hali ya ukusanyaji wa mapato ya halmashauri hiyo.

Diwani wa Chambo, Daudi Mahona, alisema, wafugaji hawajaelimishwa kuhusiana na zoezi la kuweka alama katika mifugo yao hivyo ni budi serikali ikaweka utaratibu wa kukutana nao ili kuwaeleza kinaga ubaga kuhusiana na faida za kuweka alama za utambuzi kwenye mifugo yao hali itakayosaidia kuondokana na wizi.

"Sisi madiwani hatujapewa elimu juu ya umuhimu wa kuweka alama za utambuzi (hereni) ng'ombe, mbuzi na kondoo kama serikali inavyotaka, bei zake ziko juu ikilinganishwa na zoezi la awali ambapo walikuwa wanalipia Sh. 500 kwa ajili ya kuwekewa chapa," alisema Mahona.

Naye Diwani wa Bukomela, Kulwa Shoto, aliiomba serikali kuwapunguzia wafugaji bei za kuweka hereni kwenye mifugo ambapo kwa sasa ng'ombe mmoja mfugaji analazimika kulipia Sh. 1,750 huku mbuzi na kondoo ikiwa ni Sh. 1,000, bei ambayo iko juu zaidi.

Alisema mwaka jana waliikuwa wakiweka chapa kwenye mifugo kwa Sh. 500 kwa kila mfugo mmoja na ilileta shida kwa wafugaji na kushindwa kujitokeza zaidi na baadhi ya mifugo ilikufa kwa kuweka vibaya alama na sasa wanakuja na bei mpya kabla ya kuanza kutoa elimu juu ya umuhimu wa zoezi hilo.

Mbunge wa Ushetu, Emmanuel Cherehani, alisema, busara inapaswa kuzingatiwa kabla ya kuanza utekelezaji wa zoezi hilo la kitaifa.

Awali akitoa ufafanuzi wa suala hilo, Mkurugenzi wa Halmashauri hiyo, Mwalimu Linno Mwageni, alisema, serikali kupitia imetoka maelekezo juu ya uwekaji wa alama mpya za utambuzi wa mifugo ili kudhibiti vitendo vya wizi wa mifugo na upotevu wa mifugo mara kwa mara.

Mak

Na Yasmine Prot

HALMASHAURi kinondoa kopesha kundi 2,845 na watu wenye 12,186.429.539 zaidi hadi 2022.

Hayo yalisemwa Jamii wa Manispaa ipokuwa akitoa Maendeleo na Ji na Mtandao wa Ji alisema, manispaa jitihada mbalimi uwezo na kuwa wake kwa kuwa asilimia 10 ya ma

"Katika kufani 2017 hadi 2022 12,186.429.539 zaidi vikundi 2,845 vyenye ulemavu. Alifafanua kuwa isipaa ilikopesha

Uha

Na Neema S

SHULE ya Bulungwa, Halmashauri ya Kahama, ina ya vyoo, hasa kipindi

Shule hiyo 1,383 ina nyoko ni 11 inayowapa mapumziko

Hayo waliwa shule harambee viwili vya unafadhili hiyo.

Alisema masika wamashamba kwa muj

kwenye matokeo ya
kitaifa ya mtihamu wa
kidato cha pili mwaka
jana. (Picha na Mpiga
Picha Wetu).

Alisema taasisi hiyo imekuwa
ikitoa mafunzo hayo kwa kipindi cha
miaka 10 yakilenga kwa wakurugenzi
wa bodi wa taasisi na mashirika ya
serikali na binafsi kuweza kujiendesha
kwa misingi ya utawala bora.

Ng'ombe kuvalishwa herein za kieletroniki

Na Joseph Ngilisho Arusha

HALMASHAURI ya wilaya ya Arusha (Arusha DC), imeanza zoezi la utambuzi wa mifugo kwa kuzivalisha Ng'ombe hereni maalumu za kielektroniki na kuzisajili kwenye mfumo wa kitaifa.

Mkurugenzi Mtendaji wa halmashauri ya Arusha DC, Msumi Selemani, ameyasema hayo alipokuwa akielezea utekelezaji wa mpango huo wa kitaifa wa zoezi la kusajili mifugo kwa kutumia mtandao kutokana na zoezi kuwa na manufaa kubwa.

Alisema ili ng'ombe hizo zitambulikane

na kufahamika idadi yao na kuachana na matumizi ya chapa ambayo huharibu ngozi, wameamua kuja na mfumo huo wa kielektroniki.

Selemani amewashauri wafugaji wote kuhakikisha wanashiriki kikamilifu kwenye zoezi hilo la kusajili ng'ombe kwa kuwavalisha hereni na kuacha kabisa matumizi ya chapa ambayo inaharibu ngozi ya mifugo na kuikosesha thamani.

Akielezea utekelezaji wa mpango huo Mganga wa Mifugo wa Halmashauri ya Arusha DC, Dk. Linus Prospal, alisema zoezi hilo ambalo lilizinduliwa na Waziri Mkuu Kassim Majaliwa, limeanza kutekelezwa

mwezi Desemba mwaka jana na litafikia mwisho mwezi Augosti mwaka huu.

Alisema kuwa usajili wa ng'ombe kwa kutumia teknolojia hiyo ya kisasa ya kuvalisha hereni, itawezasha kusitisha kabisa matumizi ya chapa ambayo huwa inaharibu ngozi na kuikosesha thamani, kufahamu idadi ya mifugo hiyo na maeneo ilipo na ikitokea wizi itapatikana kwa urahisi kwa kuwa itaonekana kwenye mtandao.

Dk. Linus aliyataja manufaa mengine kuwa ni mfugaji kulipia bima ya mifugo, atapata ruzuku, mikopo na kuondoa migogoro kati ya wakulima na wafugaji

kugombea maeneo ya malisho na kilimo na maji.

Alisema wamekuwa wakitoa elimu kwa wafugaji kuacha kabisa matumizi ya chapa na badala yake wasajili mifugo yao kwa kutumia teknolojia hiyo, kufuga kisasa sanjari na kutunza mazingira kulima malisho ya mifugo ili wakati wa kiangazi wasitaabike kusaka malisho.

Msimamizi wa zoezi hilo la utambuzi, ukaguzii wa nyama, usajili na ufuatiliaji Halmashaurii ya Arusha DC, Dk. Yohana Kione, alisema kwenye zoezi hilo la usajili wa mifugo lina faida nyingi zikiwemo kupata masoko ya ndani na nje.